

Õiguskantsler

Teie nr

Meie 27.10.2023 nr 6-4/231433/2305488

Viljandi Vallavolikogu töökorra sätete koostööla seadusega

Lugupeetud []

Palusite kontrollida, kas Viljandi Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „[Viljandi Vallavolikogu töökorra](#)“ § 4 lõike 4 punkt 4, § 11 lõike 6 punkt 3, § 11 lõike 8 esimene lause ning § 13 lõike 8 on seadusega kooskõlas. Need sätted puudutavad volikogu istungil vaheaja võtmist ja küsimuste esitamise korda. Teie hinnangul võivad need sätted ülemäära piirata volikogu liikme mandaati ning kahjustada demokraatiat.

Leian, et kõik nimetatud vallavolikogu töökorra sätted on seadusega kooskõlas ega piira volikogu liikme mandaati ülemäära.

[]

Vallavolikogu töökorra § 4 lõike 4 punkt 4 ja § 13 lõike 8

Viljandi Vallavolikogu töökorra § 4 lõike 4 punkt 4 sätestab, et fraktsioonil on õigus võtta vahetult enne eelnõu lõpphääletust vaheaeg. Paragrahv 13 lõike 8 kohaselt võib fraktsiooni esimees või tema asendaja nõuda enne lõpphääletust kuni kümneminutilise vaheaja.

[Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus](#) (KOKS) ei reguleeri fraktsioone ega volikogu istungi vaheaegu. Volikogul on nende küsimuste reguleerimisel avar kaalutusõigus.

Vallavolikogu istungi vaheaga käsitlevate sätete eesmärki võib näha selles, et volikogu liikmed saaksid kooskõlastada seisukohti eelseisva hääletuse suhtes. Vaheaga võidakse nõuda aga ka muudel põhjustel. Vaheaja taotlemist ei pea põhjendama, mistõttu ei sõltu taotluse rahuldamine sellest, mis põhjusel vaheaga soovitakse. Istungi juhatajale ei ole antud õigust otsustada, kas vaheaeg välja kuulutada või mitte. Kui fraktsioon on taotluse esitanud, tuleb see rahuldada.

Kumbki kõnealune vallavolikogu töökorra säte ei ole seadusega ega õiguse põhimõtetega vastuolus.

Vallavolikogu töökorra § 11 lõike 6 punkt 3

Viljandi Vallavolikogu töökorra § 11 lõike 6 punktis 3 on kirjas, et volikogu istungi päevakorrapunkti kohta küsimuse esitamiseks antakse aega kõige rohkem üks minut ja vastamiseks kolm minutit.

Leiate, et üheminutilise ajaline piirang kitsendab ülemäära volikogu liikme vaba mandaadi teostamist ega ole kooskõlas demokraatia põhimõttega.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

KOKS ei reguleeri volikogu istungil küsimuse esitamiseks ja sellele vastamiseks ettenähtud aega. Seda saab otsustada volikogu.

Küsimuse esitamisele seatud üheminutilist piirangut ei saa pidada meelevaldseks ega mandaati ülemääraselt kitsendavaks. Ka Riigikogu liikmetel on suulise küsimuse esitamiseks aega üks minut ([Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse](#) (RKKTS) § 68 lg 3). Samasugune ajaline piirang oli kehtestatud ka Viljandi Vallavolikogu eelmises, 2018. aastal vastu võetud [töökorras](#) (§ 7 lg 7 neljas lause), ja üle-eelmises, 2014. aastal vastu võetud [töökorras](#) (§ 12 lg 9 neljas lause). Ka näiteks [Viljandi Linnavolikogu töökorra](#) kohaselt (§ 46) antakse volikogu istungil küsimuse esitamiseks aega kuni üks minut. Meelevaldne ei ole küsimusele vastamiseks seatud kolmeminutiline piirang.

Õiguskantsleril pole alust väita, et need piirangud ilmselgelt pärsivad sisuliste arutelude pidamist volikogu istungil.

Vallavolikogu töökorra § 11 lõike 8 esimene lause

Viljandi Vallavolikogu töökorra § 11 lõike 8 esimese lause kohaselt võib iga volikogu liige esitada päevakorrapunkti arutelu käigus kuni kaks küsimust ja lisaks ühe täpsustava küsimuse.

Teie hinnangul kitsendavad sellised tingimused ülemäära volikogu liikme vaba mandaati ega ole kooskõlas demokraatia põhimõttega.

KOKS ei reguleeri küsimuste arvu, mida volikogu istungil tohib arutelu käigus esitada. Selles asjas on volikogul avar kaalutlusõigus.

Küsimuste arvu piiramine kahe küsimuse ja ühe täpsustava küsimusega ei ole vastuolus demokraatia põhimõttega ega kitsenda ülemäära ka volikogu liikme mandaati. Ka Riigikogu liikmel on õigus esitada ettekandjale kas üks või kaks küsimust. Üldjuhul saab Riigikogu liige esitada ettekandjatele kokku kaks suulist küsimust (RKKTS §-d 98, 105, 129-132, 134, 136, 137, 152⁶, 152⁷). Samasugune säte on olnud ka kahes varasemas Viljandi Vallavolikogu töökorras (vt 2018. aasta töökorra § 7 lg 7 esimene lause; 2014. aasta töökorra § 12 lg 9 teine lause).

Õiguskantsleril pole alust väita, et selline piirang vallavolikogu töökorras pärsib sisuliste arutelude pidamist volikogu istungil.

[]

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Viljandi Vallavolikogu (isikuandmeteta)

Vallo Olle 693 8445
Vallo.Olle@oiguskantsler.ee